

УДК 657.21

DOI: 10.60022/2(9)-5S

Парасій-Вергуненко Ірина Михайлівна

доктор економічних наук, професор
професор кафедри фінансового аналізу та аудиту
Державний торговельно-економічний університет, Україна

Parasii-Verhunencko Iryna

Doctor of Economics, Professor
Professor of the Department of Financial Analysis and Auditing
State University of Trade and Economics, Ukraine
ORCID: 0000-0001-6506-6965

Гордополов Володимир Юрійович

доктор економічних наук, професор
професор кафедри фінансового аналізу та аудиту
Державний торговельно-економічний університет, Україна

Hordopolov Volodymyr

Doctor of Economics, Professor
Professor of the Department of Financial Analysis and Auditing
State University of Trade and Economics, Ukraine
ORCID: 0000-0002-3151-8035

Негоденко Вікторія Степанівна

кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри фінансового аналізу та аудиту
Державний торговельно-економічний університет, Україна

Nehodenko Viktoriia

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Associate Professor of the Department of Financial Analysis and Auditing
State University of Trade and Economics, Ukraine
ORCID: 0000-0001-6873-2011

Овчарик Роман Юрійович

кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри фінансового аналізу та аудиту
Державний торговельно-економічний університет, Україна

Ovcharyk Roman

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Associate Professor of the Department of Financial Analysis and Audit
State University of Trade and Economics, Ukraine
ORCID: 0000-0001-6536-9712

Кравченко Людмила Олександрівна

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
ОП «Міжнародна економіка»
Державний торговельно-економічний університет, Україна

Kravchenko Lyudmila

higher education applicant at the first (Bachelor's) level
specialisation: International Economics
State University of Trade and Economics, Ukraine
ORCID: 0009-0006-6054-2540

АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ РИЗИКІВ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ДІЛОВОГО ПАРТНЕРСТВА ПІДПРИЄМСТВ АВІАБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ

Анотація. Незважаючи на значну кількість досліджень у сфері управління фінансовими ризиками та формування партнерських взаємовідносин у промисловості, питання комплексної оцінки ризиків в авіабудівній галузі досі залишаються недостатньо розробленими. Зокрема, не отримали належного теоретичного і практичного обґрунтування аспекти інтеграції системи фінансового

ризик-менеджменту в механізми стратегічної співпраці між підприємствами, що працюють у сфері високотехнологічного виробництва. Залишаються малодослідженими питання взаємозв'язку між інноваційною діяльністю та фінансовою стабільністю партнерів і тим, як ці чинники впливають на рівень ризику спільних проєктів.

Метою цієї статті є удосконалення методичних підходів до аналізу фінансових ризиків у контексті розвитку партнерських відносин між підприємствами авіабудівної галузі, а також визначення дієвих методів їхнього управління.

У статті проаналізовано фінансові ризики, що виникають у межах розвитку ділового партнерства підприємств авіабудівної галузі. Окреслено ключові чинники, які впливають на рівень ризиковості фінансових взаємовідносин між партнерами, серед яких валютні коливання, інвестиційні ризики, кредитні зобов'язання та ринкова нестабільність. Особлива увага приділена значенню ефективного управління ризиками для забезпечення стабільності та сталого розвитку партнерських відносин. Запропоновано практичні підходи до зменшення фінансових ризиків, що включають диверсифікацію інвестицій, удосконалення систем фінансового моніторингу та інтеграцію сучасних аналітичних інструментів.

Ключові слова: фінансові ризики, ділове партнерство, авіабудівна галузь, фінансовий аналіз, стратегічний аналіз, аналіз сталого розвитку.

ANALYSIS OF FINANCIAL RISKS IN THE CONTEXT OF DEVELOPING BUSINESS PARTNERSHIPS BETWEEN ENTERPRISES IN THE AVIATION INDUSTRY

Abstract. Despite a significant number of studies in the field of financial risk management and the formation of partnerships in industry, the issue of comprehensive risk assessment in the aircraft manufacturing industry remains underdeveloped. In particular, aspects of integrating financial risk management systems into mechanisms for strategic cooperation between companies operating in the high-tech manufacturing sector have not been adequately substantiated in theory and practice. The relationship between innovative activity and the financial stability of partners, and how these factors affect the level of risk in joint projects, remain understudied.

The purpose of this article is to improve methodological approaches to the analysis of financial risks in the context of the development of partnerships between enterprises in the aircraft manufacturing industry, as well as to identify effective methods for their management.

Materials and methods. The article uses general scientific abstract-logical research methods, in particular the following: to reveal the essence of the concepts of 'financial risks' and 'business partnership,' the method of systematic research and theoretical generalization was used; induction and deduction were used to determine the factors influencing the level of risk in financial relations, and the comparison method was used to analyse the feasibility of business partnerships; methods of analysis and synthesis, analogy, and

Results. The article analyses financial risks arising in the development of business partnerships between enterprises in the aircraft manufacturing industry. It outlines the key factors that influence the level of risk in financial relations between partners, including currency fluctuations, investment risks, credit obligations and market instability. Particular attention is paid to the importance of effective risk management for ensuring the stability and sustainable development of partnerships. Practical approaches to reducing financial risks are proposed, including diversification of investments, improvement of financial monitoring systems, and integration of modern analytical tools.

Prospects. A comprehensive approach to the analysis of business partnerships is the key to reducing risks and effectively managing business relationships. Further research should focus on identifying the main sources of risk, assessing their impact on the financial stability of companies, and developing effective mechanisms to minimise the negative consequences that may threaten the interaction between partners. Particular attention should be paid to such areas of research as the introduction of financial monitoring, the use of analytical tools, and the development of risk management strategies to improve the effectiveness of cooperation between business partners.

Keywords: financial risks, business partnership, aircraft manufacturing industry, financial analysis, strategic analysis, sustainable development analysis.

Постановка проблеми. Сучасна авіабудівна індустрія належить до найбільш динамічних і капіталомістких секторів промисловості, що обумовлює її суттєву залежність від фінансових ризиків. Глобальна економічна нестабільність, зростаюча конкуренція на міжнародному ринку та вплив політичних чинників створюють підґрунтя для необхідності розробки надійних механізмів управління цими ризиками. Особливого значення ці аспекти набувають у контексті розвитку партнерських відносин між підприємствами, оскільки взаємозалежність сторін підсилює масштаби ризикових факторів, вимагаючи системного аналізу потенційних фінансових загроз.

Фінансові ризики, притаманні партнерським зв'язкам у авіабудівній сфері, мають складний і багатовимірний характер. Вони охоплюють коливання курсів валют, інвестиційні втрати, ризики неплатоспроможності контрагентів, недотримання договірних умов та інші фактори. Невчасне чи неадекватне реагування на ці ризики може призводити до зриву контрактів, втрати довіри між партнерами та суттєвих фінансових збитків. Саме тому необхідність дослідження механізмів ідентифікації, оцінювання та мінімізації подібних ризиків стає критично важливою.

Розвиток партнерських відносин в авіабудівній галузі також передбачає залучення міжнародних інвестицій, спільну реалізацію науково-технічних проєктів, трансфер технологій і кооперацію з зарубіжними підприємствами. Це ускладнює фінансові взаємовідносини та ставить додаткові завдання щодо врахування специфічних ризиків, пов'язаних із різноманітністю правових, податкових і валютних режимів. Як результат, якісний аналіз цих ризиків є ключовою умовою для стабільності партнерських взаємозв'язків і стратегічного розвитку галузі.

Українські авіабудівні підприємства, такі як ДП «Антонов» і ПАТ «Мотор Січ», у процесі інтеграції до світового ринку стикаються з низкою серйозних фінансових викликів. Серед них – обмежений доступ до кредитних ресурсів, залежність від зовнішніх постачальників і нестабільність обсягів замовлень. Таким чином, прогнозування та запобігання фінансовим ризикам набувають статусу не лише економічного, а й стратегічного завдання державного рівня.

Отже, актуальність проблематики зумовлена необхідністю розробки сучасних підходів до аналізу та управління фінансовими ризиками в системі партнерських відносин підприємств авіаційної промисловості. Раціональне впровадження таких підходів сприятиме зміцненню конкурентоспроможності вітчизняного виробництва, посиленню партнерської співпраці та забезпеченню стабільного розвитку галузі в умовах глобальної економічної нестабільності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика управління фінансовими ризиками набуває ще більшої значущості в контексті зовнішніх викликів, таких як військові, економічні та політичні чинники. У роботі Янковської Л. А. [9] відзначено, що процес оцінки ризиків має враховувати зміну ринкових умов, валютні коливання та потенційні порушення контрактних зобов'язань. Дослідниця розробляє адаптовані методики управління, які сприяють швидкій реакції бізнесу на кризові умови та підтриманню стабільних партнерських зв'язків навіть у періоди гострої нестабільності.

Сучасні дослідження у сфері фінансових ризиків акцентують увагу на важливості комплексного підходу до їхнього управління, особливо в умовах структурних змін і нестабільності. Зокрема, у праці Нечипоренка А. В. [7] підкреслюється, що систематична і детальна оцінка ризиків дозволяє підприємствам передбачати потенційні фінансові втрати та ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення. Автор робить акцент на інтеграцію кількісних і якісних методів оцінки для забезпечення стійкості фінансів і мінімізації негативних наслідків у складних ситуаціях.

Окремою темою досліджень є класифікація та методологія аналізу фінансових ризиків. У статті Бездітка О. Є. [1] розглядаються джерела виникнення ризиків, їхній вплив на діяльність підприємств та можливі шляхи зменшення втрат. Автор наголошує, що використання ефективних механізмів контролю, фінансового планування й аналітичних інструментів здатне не лише знизити ризики, а й створити сприятливі умови для сталого розвитку партнерських відносин у таких ключових галузях, як авіабудівна промисловість. Проблематика класифікації ризиків, що виникають у бізнес-середовищі, набула подальшого розвитку у статтях інших вітчизняних вчених, які зробили акцент на специфічних ризиках, притаманних окремим видам діяльності, зокрема, ІТ-галузі [5, 8].

Оскільки в умовах нестабільності та невизначеності ймовірність виникнення ризиків значно посилюється, важливим напрямом досліджень є ризики, що виникають в процесі встановлення або втраті партнерських відносин, внаслідок надзвичайних подій, зокрема війни. В цьому контексті актуалізуються питання аналітичної оцінки ефективності ділового партнерства. Питання сутності поняття «ділове партнерство» та методологічні аспекти аналізу ділового партнерства з урахуванням відповідних ризиків, що виникають в умовах нестабільного зовнішнього середовища, знайшли своє

відображення у працях вітчизняних [14, 15].

Теоретичні засади щодо систематизації форм бізнес-партнерства суб'єктів господарювання висвітлено в статті Карвацької Н., та Заблоцького О., які визначили основні переваги та недоліки стійкості їх окремих форматів ділового партнерства з погляду поєднання економічної доцільності та правової точки зору [3].

Незважаючи на значний масив досліджень у сфері управління фінансовими ризиками та формування партнерських взаємовідносин у промисловості, питання комплексної оцінки ризиків в авіабудівній галузі досі залишаються недостатньо розробленими. Зокрема, не отримали належного теоретичного і практичного обґрунтування аспекти інтеграції системи фінансового ризик-менеджменту в механізми стратегічної співпраці між підприємствами, що працюють у сфері високотехнологічного виробництва.

Залишаються малодослідженими питання взаємозв'язку між інноваційною діяльністю та фінансовою стабільністю партнерів і тим, як ці чинники впливають на рівень ризику спільних проєктів. Окрім того, варто звернути увагу на необхідність розвитку методичних підходів до кількісної оцінки ризиків у контексті міжнародної співпраці та змін у глобальному ринку авіаційних технологій.

Метою статті є удосконалення методичних підходів до аналізу фінансових ризиків у контексті розвитку партнерських відносин між підприємствами авіабудівної галузі, а також визначення дієвих методів їхнього управління. Увага зосереджується на ідентифікації основних джерел ризиків, оцінці їхнього впливу на фінансову стабільність компаній і формуванні ефективних механізмів для мінімізації негативних наслідків, що можуть загрожувати взаємодії партнерів. Особливий акцент зроблено на впровадженні фінансового моніторингу, використанні аналітичних інструментів і розробці стратегій управління ризиками задля підвищення результативності співпраці між бізнес-партнерами.

Для досягнення поставленої мети у статті вирішуються такі завдання: дослідити сучасні підходи до класифікації та оцінювання фінансових ризиків, виявити специфіку їхнього впливу на розвиток партнерських відносин у межах авіабудівної галузі, а також надати практичні рекомендації щодо зменшення ризиків. Крім того, виконане дослідження охоплює аналіз ефективності застосування конкретних методик управління ризиками на прикладі підприємств галузі й узагальнює найкращі практики, які сприяють підтриманню фінансової стабільності та сталому розвитку ділового партнерства.

Виклад основного матеріалу. Фінансові ризики становлять невід'ємну частину функціонування будь-якого підприємства, особливо в авіабудівній галузі, де високі витрати капіталу та тривалі інвестиційні цикли є типовими. Формування ділових зв'язків між компаніями посилює взаємозалежність партнерів: з одного боку, це відкриває перспективи для спільних проєктів, з іншого – підвищує фінансову вразливість сторін.

Теоретичний базис аналізу фінансових ризиків у контексті розвитку ділового партнерства підприємств авіабудівної галузі будується на інтеграції концепцій фінансового менеджменту, ризикології та партнерської економіки. Основою слугує теорія ризику, яка стверджує, що кожна господарська діяльність супроводжується ймовірністю відхилення фактичних результатів від запланованих через вплив як зовнішніх, так і внутрішніх чинників. У сфері авіабудування, характерною для якого є висока капіталомісткість, технічна складність і тривалі інвестиційні цикли, фінансові ризики набувають стратегічного значення.

Теорія ділового партнерства досліджує взаємодію між підприємствами як механізм розподілу ресурсів, відповідальності та ризиків для досягнення спільних економічних цілей. На стику цих підходів формується концепція спільного управління ризиками, яка охоплює ідентифікацію, оцінку та мінімізацію фінансових загроз шляхом координації дій партнерів, забезпечення прозорості фінансової інформації, запровадження механізмів страхування ризиків та використання фінансових деривативів.

Основними джерелами таких ризиків стають коливання валютного курсу, порушення договірних зобов'язань, фінансова нестабільність партнерів та загальні ринкові коливання. Системний підхід до оцінки фінансових ризиків включає використання як кількісних, так і якісних методів аналізу. Кількісні підходи охоплюють застосування фінансових коефіцієнтів, показників ліквідності та прибутковості для обчислення ступеня ризику й моделювання потенційних втрат [12].

Якісні методи базуються на вивченні репутації партнерів, детальному аналізі умов контрактів і спостереженні за зовнішніми економічними тенденціями. Такий комбінований підхід забезпечує точніше визначення рівня фінансової небезпеки та вибір оптимальних стратегій мінімізації ризиків. Особливої уваги в авіабудівній галузі потребує управління інвестиційними ризиками.

Інвестиційні проєкти вимагають значних фінансових вкладень та мають довгий цикл окупності,

тому навіть незначні відхилення від планових показників можуть призвести до серйозних збитків. За допомогою сценарного моделювання, аналізу чутливості та створення резервних планів підприємства здатні прогнозувати потенційні негативні наслідки та розробляти дієві заходи з їх усунення[2]. Коливання валютних курсів – ще один вагомий фактор ризику для компаній, що здійснюють міжнародну діяльність.

Зміна курсу валюти безпосередньо впливає на вартість імпортованих матеріалів, кредитних зобов'язань і фінансовий результат угод із закордонними партнерами. Для зменшення впливу валютних ризиків підприємства використовують хеджування, форвардні контракти й стратегічне планування розрахунків. Невиконання договірних зобов'язань партнерами створює значну загрозу для фінансової стабільності. Це може призводити до зривів виробничих процесів і втрати прибутку.

Ефективним рішенням у таких випадках стає впровадження у договори чітких механізмів контролю, положень про штрафи та компенсацію можливих збитків. Такі заходи забезпечують надійний рівень юридичної і фінансової захищеності для всіх сторін угоди.

Фінансова стабільність підприємств багато в чому залежить від ефективного управління дебіторською та кредиторською заборгованістю. Затримки у виплатах з боку партнерів збільшують ризик ліквідності та можуть спричинити серйозні фінансові труднощі [11]. Щоб мінімізувати такі ризики, підприємства впроваджують регулярний моніторинг фінансової стійкості контрагентів, встановлюють кредитні ліміти та використовують страхування кредитних ризиків.

Ключовим елементом управління фінансовими ризиками є грамотне планування та бюджетування. Завдяки прогнозуванню ключових фінансових показників, створенню різних сценаріїв розвитку та підготовці резервних планів підприємства отримують можливість швидко реагувати на несприятливі зміни, зберігаючи стабільність співпраці з партнерами. Бюджетування також дозволяє максимально ефективно використовувати ресурси та оптимізувати витрати.

Управління фінансовими ризиками нерозривно пов'язане з ретельною оцінкою надійності контрагентів перед укладанням угод. Аналіз фінансового стану, кредитної історії та ділової репутації партнерів допомагає виявляти потенційні загрози й обирати найбільш стійких та надійних учасників співпраці[13]. Такий підхід істотно скорочує можливість фінансових втрат і сприяє стабільності спільних проєктів.

Особливості партнерських відносин в авіабудівній галузі часто включають тривалі зобов'язання, що збільшує ймовірність фінансових ризиків у разі змін ринкових умов. Для ефективного контролю цих ризиків застосовуються регулярний аудит, актуалізація умов контрактів і механізми ризик-менеджменту, які дають змогу оперативно адаптуватися до нових економічних умов.

Інтеграція цифрових технологій у процес управління ризиками суттєво покращує точність оцінки та контролю фінансових показників. Аналітичні платформи, системи ERP, а також програмне забезпечення для прогнозування ризиків оптимізують процес моніторингу, дозволяють швидше ідентифікувати проблеми та приймати стратегічні рішення щодо партнерських угод.

Управління ризиками проєктів має стратегічне значення для підприємств авіабудівної галузі. Розробка кожного нового літака або технологічного рішення вимагає істотних фінансових вкладень та жорсткого дотримання визначених термінів. Використання сучасних методів управління проєктами, таких як фінансовий контроль і детальний аналіз ризиків на кожному етапі, дозволяє ефективно зменшувати потенційні втрати та сприяти успішному завершенню проєктів.

Ефективна взаємодія в діловому партнерстві ґрунтується на спільному прагненні зберігати фінансову стабільність та досягати загальних цілей. Реалізація спільних проєктів передбачає гармонізацію фінансових потоків, всебічну оцінку ризиків і прийняття колективних рішень щодо оптимального розподілу ресурсів. Відпрацьовані механізми обміну інформацією і прозорість фінансових процесів не лише мінімізують конфлікти, а й скорочують ризики фінансових втрат.

Страхування є важливою складовою у системі управління ризиками. Воно забезпечує покриття можливих втрат у разі фінансової неспроможності партнерів, впливу валютних коливань або виникнення непередбачуваних ситуацій. Це створює додатковий рівень стабільності для підприємств і зміцнює їхню взаємодію в межах партнерських проєктів. Ефективний контроль і аудит відіграють ключову роль у забезпеченні безпеки фінансових операцій.

Регулярний аналіз фінансового стану компанії, перевірка виконання умов контрактів і моніторинг ефективності ухвалених рішень дають змогу швидко виявляти потенційні проблеми та своєчасно реагувати на них. Сприяння співпраці підприємств із науковими установами та консалтинговими компаніями підвищує рівень компетенції в управлінні ризиками.

Слід зазначити, що використання експертних оцінок, прогнозування сценаріїв розвитку та оцінка платоспроможності партнерів допомагають знижувати ймовірність фінансових наслідків, що погано передбачаються, і підвищують обґрунтованість прийнятих рішень.

Загальним пріоритетом для авіабудівних підприємств є впровадження комплексного підходу до управління фінансовими ризиками. Такий підхід включає застосування аналітичних інструментів, контроль діяльності партнерів, ретельне планування проектів і використання високотехнологічних інновацій. Це дозволяє зміцнити партнерські відносини, поліпшити конкурентні переваги підприємств і сприяти стійкому розвитку галузі.

Оптимізація фінансових механізмів у межах ділового партнерства також передбачає активне впровадження політики ризик-менеджменту на корпоративному рівні. Це сприяє створенню превентивної системи захисту від фінансових втрат, підвищенню прозорості прийняття управлінських рішень та забезпечує довготривалу стабільність співробітництва між компаніями.

Інтеграція системного аналізу ризиків у загальну стратегію партнерського розвитку є важливою умовою формування гнучкої й ефективної фінансової політики в авіабудівній галузі. Такий підхід гарантує підвищену надійність співпраці, зменшує невизначеність і створює базу для економічної стійкості навіть за умов суттєвих зовнішніх і внутрішніх викликів.

Висновки. В результаті проведеного дослідження з'ясовано, що фінансові ризики є невід'ємною частиною функціонування підприємств авіабудівної галузі, суттєво впливаючи на розвиток ділового партнерства. Серед основних джерел цих ризиків виділяються зміни валютних курсів, порушення договірних умов, нестабільна ринкова кон'юнктура та інвестиційна непередбачуваність.

Ідентифікація та оцінка таких ризиків дозволяють підприємствам передбачати ймовірні втрати та формувати дієві механізми реагування. Максимальна ефективність управління ризиками досягається за умови застосування комплексного підходу, що включає кількісну та якісну оцінку, використання цифрових платформ, ефективне управління грошовими потоками і контроль над виконанням партнерських домовленостей. Такий підхід дозволяє своєчасно виявляти можливі ризики та знижувати їхній вплив на операційну діяльність підприємства.

Важливим елементом якісного управління є ретельна оцінка фінансового стану та надійності партнерів. Задіяні інструменти аудиту, страхування фінансових ризиків і укладання юридично захищених договорів створюють додатковий рівень безпеки та забезпечують стабільність у взаємовідносинах між компаніями. Це дозволяє знизити ризик виникнення конфліктів і сприяє підвищенню довіри між учасниками партнерства.

Таким чином, комплексний підхід до оптимізації аналізу й регулювання фінансовими ризиками підвищує ефективність партнерських домовленостей, гарантує фінансову стійкість підприємств авіабудівної галузі та створює передумови для сталого розвитку всієї галузі. Використання сучасних інтегрованих методик допомагає підприємствам налагоджувати результативну співпрацю з партнерами, знижувати рівень невизначеності й забезпечувати довгострокову конкурентоспроможність у динамічних ринкових умовах.

Література

1. Бездітко О. Управління фінансовими ризиками підприємства. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2020. Вип.3, с.43-49 <https://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/86>
2. Горбаль, Н., & Радченко, Я. Стан та перспективи розвитку авіатранспортної галузі України в умовах євроінтеграції, постпандемії та війни. *Academic Journals and Conferences*. 2023. 12 с. 6-9 <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2023/sep/31282/menedzhment-253-264.pdf>
3. Карпишин Н. І, Жукевич, С. М. Аналіз й оцінка фінансових ризиків в системі управління суб'єктів господарювання. *Інноваційна економіка*. 2017 №5-6, с.180-185. URL: http://ie.at.ua/IE_2017/InnEko_5-6_2017.pdf
4. Карвацка Н., Заблоцький О. Теоретичні дослідження форм бізнес-партнерства суб'єктів господарювання. *Development Service Industry Management*, 2024., №1, 131–139. [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5\(19\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5(19))
5. Назарова К., Парасій-Вергуненко І., Остапеч А. Класифікація ризиків компаній ІТ-індустрії. *Scientia fructuosa*. 2023. № 4. С. 120-137. [https://doi.org/10.31617/1.2023\(150\)08](https://doi.org/10.31617/1.2023(150)08)
6. Негляд А.В. Стратегічне партнерство в енергетичному секторі: тенденції розвитку та перспективи. *Економіка та суспільство*. 2025. Випуск 72. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025->

72-53

7. Нечипоренко, А. Особливості управління фінансовими ризиками підприємства в умовах трансформаційних змін. *Економічний вісник університету імені Бориса Грінченка*. 2025. № 56 с. 200-206. <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2023-56-200-206>
8. Остапеч А. О., Парасій-Вергуненко І. М. Методики якісного аналізу ризиків підприємств галузі ІТ. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія: "Економічні науки"*. 2025. № 2. <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-2-10724>
9. Парасій-Вергуненко І., Щелкунов О. Аналітична модель ділового партнерства логістичних компаній. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. Серія. Економічні науки. 2024. N 5, с. 68-86. [https://doi.org/10.31617/3.2024\(136\)05](https://doi.org/10.31617/3.2024(136)05)
10. Парасій-Вергуненко І.М., Гордополов В. Ю. Бусенко А.О. Використання фінансової та нефінансової інформації в стратегічному аналізі ділового партнерства підприємств. *Актуальні проблеми сталого розвитку*. 2025. Том 2 № 4, С.182-188 DOI: 10.60022/2(4)-22S
11. Петрик В. Стан та перспективи відновлення української авіаційної галузі. *Наукові перспективи*. 2025, №11, с. 4-7. <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/11558/11618>
12. Солідор Н. Сучасний стан, проблеми та перспективи інноваційного розвитку авіаційної галузі України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2020 6 с. 1-5 http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/30_2020ua/33.pdf
13. Фесюк М., Фесюк В. Аналіз фінансових ризиків в системі стратегічного управління підприємством. *Видавництво Львівської політехніки*. 2025, 6 с. 3 https://vlp.com.ua/files/44_7.pdf
14. Щелкунов О.І., Парасій-Вергуненко І.М. Аналіз ділового партнерства автотранспортних підприємств: система показників та бізнес-модель. *Електронний журнал «Ефективна економіка»*. 2024. № 2. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.25>
15. Щелкунов О.І., Парасій-Вергуненко І.М., Назарова К.О. Ділове партнерство як об'єкт економічного аналізу. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Економічні науки»* 2023. №2 <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-2-8584>
16. Янковська Л. та ін. Управління фінансовими ризиками підприємств в умовах війни. *Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*. 2025. 8, с. 5-6. <https://doi.org/10.32782/bses.84-7>

References

1. Bezdytko, O. (2020). *Management of enterprise financial risks*. Tavriya Scientific Bulletin. Series: Economics, (3), 43–49. <https://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/86>
2. Gorbal, N., & Radchenko, Y. (2023). *State and prospects of development of the air transport industry of Ukraine in the conditions of European integration, post-pandemic and war*. Academic Journals and Conferences, 12, 6–9. <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2023/sep/31282/menedzhment-253-264.pdf>
3. Karpishyn, N. I., & Zhukevych, S. M. (2017). *Analysis and assessment of financial risks in the management system of business entities*. Innovative Economy, (5–6), 180–185. http://ie.at.ua/IE_2017/InnEko_5-6_2017.pdf
4. Karvatska, N., & Zablotskyi, O. (2024). *Theoretical studies of forms of business partnership of business entities*. Development Service Industry Management, (1), 131–139. [[https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5\(19\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5(19))]([https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5\(19\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-5(19)))
5. Nazarova, K., Parasii-Vergunenko, I., & Ostapets, A. (2023). *Classification of risks of IT industry companies*. Scientia Fructuosa, (4), 120–137. [[https://doi.org/10.31617/1.2023\(150\)08](https://doi.org/10.31617/1.2023(150)08)]([https://doi.org/10.31617/1.2023\(150\)08](https://doi.org/10.31617/1.2023(150)08))
6. Negliad, A. V. (2025). *Strategic partnership in the energy sector: Development trends and prospects*. Economics and Society, (72). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-72-53>
7. Nechyporenko, A. (2025). *Features of enterprise financial risk management under transformational changes*. Economic Bulletin of Borys Grinchenko University, (56), 200–206. <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2023-56-200-206>

8. Ostapets, A. O., & Parasii-Verhunencko, I. M. (2025). *Methods of qualitative risk analysis of IT industry enterprises*. International Scientific Journal "Internauka". Series: Economic Sciences, (2). <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-2-10724>
9. Parasii-Verhunencko, I., & Shchelkunov, O. (2024). *Analytical model of business partnership of logistics companies*. Foreign Trade: Economics, Finance, Law. Series: Economic Sciences, (5), 68–86. [[https://doi.org/10.31617/3.2024\(136\)05](https://doi.org/10.31617/3.2024(136)05)](<https://doi.org/10.31617/3.2024%28136%2905>)
10. Parasii-Verhunencko, I. M., Hordopolov, V. Yu., & Busenko, A. O. (2025). *Use of financial and non-financial information in strategic analysis of business partnership of enterprises*. Actual Problems of Sustainable Development, 2(4), 182–188. [[https://doi.org/10.60022/2\(4\)-22S](https://doi.org/10.60022/2(4)-22S)](<https://doi.org/10.60022/2%284%29-22S>)
11. Petryk, V. (2025). *State and prospects of restoration of the Ukrainian aviation industry*. Scientific Perspectives, (11), 4–7. <http://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/11558/11618>
12. Solidor, N. (2020). *Current state, problems and prospects of innovative development of the aviation industry of Ukraine*. Scientific Bulletin of Uzhhorod National University, (6), 1–5. http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/30_2020ua/33.pdf
13. Fesiuk, M., & Fesiuk, V. (2025). *Analysis of financial risks in the system of strategic enterprise management*. Lviv Polytechnic Publishing House, (6), 3. https://vlp.com.ua/files/44_7.pdf
14. Shchelkunov, O. I., & Parasii-Verhunencko, I. M. (2024). *Analysis of business partnership of motor transport enterprises: Indicator system and business model*. Effective Economy, (2). <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.25>
15. Shchelkunov, O. I., Parassi-Verhunencko, I. M., & Nazarova, K. O. (2023). *Business partnership as an object of economic analysis*. International Scientific Journal "Internauka". Series: Economic Sciences, (2). <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2023-2-8584>
16. Yankovska, L., et al. (2025). *Management of enterprise financial risks in wartime conditions*. Scientific Notes of Lviv University of Business and Law, (8), 5–6. <https://doi.org/10.32782/bses.84-7>